

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **O. K.**
bytem B. 23, X J.
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Votavou
sídlem Míru 150, 790 70 Javorník

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 8. 2017, č. j. X, ve věci starobního důchodu,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Zástupci žalobce **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 365 Kč, které mu budou vyplaceny z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou žalobce brojil proti rozhodnutí žalované, citovaného v záhlaví, kterým žalovaná zamítla námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 16. 6. 2017, č. j. X, kterým zamítla žalobci žádost o přiznání starobního důchodu, a to z důvodu nesplnění potřebných dob pojištění.
2. Žalobce v **žalobě** namítal, že mu nebyla započítána jakákoli doba pojištění od ledna 1991 do října 1999 a od března 2000 do června 2014. Žalobce poukazoval na zaměstnání, ve kterých v rozhodné době pracoval, což žalovaná nereflektovala, neboť nebyla dohledána

příslušná dokumentace. Proto žalobce navrhoval, aby bylo k potřebné době pojištění uskutečněno opětovné a rozsáhlejší šetření a dále poukázal na to, že ve zmiňované době trpěl zdravotními problémy, které mu znemožňovaly vykonávat výdělečnou činnost ve větším rozsahu, avšak žalovaná na tento argument opět nijak nereagovala.

3. Zástupce žalobce v **doplnění žaloby** namítl, že podklady rozhodnutí nebyly komplexní, a proto byly vyvozeny chybné závěry. Skutečnost, že se žalované nepodařilo dohledat relevantní dokumentaci, nemůže být posouzena k tíži žalobce, když v rozhodné době alespoň krátce fakticky pracoval. Žalobce sdělí co nejpřesnější názvy svých bývalých zaměstnavatelů tak, aby bylo možno učinit příslušná šetření, neboť žalobci prozatím nejsou přesně známi právní nástupci těchto zaměstnavatelů. Žalobce navrhl svůj výslech s výhradou dalších důkazů.
4. Žalovaná ve **vyjádření k žalobě** uvedla, že žalobce uplatnil žádost o starobní důchod dne 24. 4. 2017 s požadovaným datem přiznání od 21. 6. 2017. V této žádosti v rubrice „Přehled o činnostech a náhradních dobách od ukončení povinné školní docházky až do dne podání žádosti o důchod“, uvedl jako dobu pojištění dobu od 20. 7. 2011 dosud – evidence na úřadu práce. V rubrice týkající se doplňujících informací k uvedenému oddílu žalobce uvedl, že doby pojištění jsou prokázány již v ostatních jeho žádostech.
5. Žalobce v průběhu předchozích let uplatnil několik žádostí, a to jak o přiznání invalidního, tak starobního důchodu. Žádná z těchto dávek důchodového pojištění nebyla žalobci dosud přiznána. Společným jmenovatelem byla skutečnost, kterou ani sám žalobce nezpochybňuje, že nezískal potřebnou dobu pojištění, jak v případě posouzení nároku na invalidní důchod, tak ani v případě posouzení nároku na důchod starobní.
6. Podle § 29 odst. 1 písm. i) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“), pokud žalobce dosáhne důchodového věku v roce 2017, potřeboval získat minimálně 33 let doby pojištění. Součástí prvoinstančního rozhodnutí ze dne 16. 6. 2017 je osobní list důchodového pojištění (dále jen „OLDP“), který chronologicky zobrazuje profesní život žalobce se závěrem, že tento ke dni 20. 6. 2017 získal celkově 8 325 dnů pojištění, tj. pouze 22 roků a 295 dnů. Z OLDP lze současně vyčíst nejen to, že v průběhu jednotlivých kalendářních let, přibližně od roku 1988, žalobce získal téměř mizivý počet doby pojištění, ale i skutečnost, že od 7. 3. 2000 do 20. 6. 2014 není vykázána vůbec žádná doba pojištění. Tato zjištění žalovaná považuje za základní ukazatele, které negativně ovlivňují posouzení nároku žalobce na starobní důchod.
7. Ze **spisové dokumentace** žalobce lze dále vyčíst, že první žádost o dávku důchodového pojištění žalobce uplatnil dne 1. 7. 2002 a šlo o žádost o invalidní důchod. Dále žalobce uplatnil žádosti o dávky důchodového pojištění v roce 2003, v roce 2004 dvakrát, v roce 2005 rovněž dvakrát, dále v roce 2010, v roce 2012, v roce 2016 a aktuálně dne 24. 4. 2017. Všechny žádosti žalobce byly zamítnuty pro nesplnění podmínky získání potřebné doby pojištění. K námitce žalobce, že mu nebyla započítána žádná doba pojištění od ledna 1991 do října 1999 a od března 2000 do června 2014, žalovaná uvedla, že žalobce v průběhu uplynulých let, a s ohledem na počet uplatněných žádostí z důvodu nepřiznání žádné z dávek důchodového pojištění pro nesplnění podmínky získání potřebné doby pojištění dosud neprokázal, že by byl získal jinou/další dobu pojištění než tu, která figuruje na OLDP ze dne 12. 5. 2017.

8. Žalovaná vyslovila přesvědčení, že je oprávněna se domnívat, že v tomto směru žalobce ani žádné nové informace, které by vedly k prokázání jeho další chybějící doby pojištění, žalobce nepředloží, a to vzhledem ke skutečnosti, že se v této věci obrátil i na ministryni práce a sociálních věcí s žádostí o odstranění tvrdosti zákona. Ministryně práce a sociálních věcí však svým rozhodnutím ze dne 11. 12. 2017, č. j. MPSV-2017/247426-711/1 žádosti žalobce na základě § 4 odst. 3 a § 106 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, nevyhověla, neboť v případě žalobce nebyla při provádění sociálního zabezpečení tvrdost shledána a dospěla k závěru, že ani po důkladném zvážení všech okolností, které žalobce na podporu své žádosti uvedl, nelze v jeho případě postup v souladu se zákonem a nepřiznání starobního důchodu z důvodu nezískání potřebné doby pojištění za tvrdost považovat.
9. Žalovaná doplnila, že předloží-li žalobce doklad prokazující chybějící dobu pojištění, popř. doklad, na jehož podkladě by žalovaná mohla zahájit důkazní šetření, bude ve věci opětovně rozhodnuto v souladu s § 56 ZDP.
10. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 21. 8. 2017.
11. Soud ve vztahu k souzené věci **ze správního spisu** zjistil skutečnosti tak, jak je uvedla žalovaná ve vyjádření k žalobě a při jednání soudu. Soud doplňuje podle záznamu o jednání o posouzení zdravotního stavu ve smyslu § 8 zákona č. 582/1991 Sb. Okresní správy sociálního zabezpečení Jeseník ze dne 2. 2. 2010, že žalobce od roku 1991 do roku 2014 zde má v pracovní anamnéze uvedeno, že pracoval od roku 1992 do roku 1996 jako osoba samostatně výdělečně činná, dále v říjnu a listopadu v roce 1996 jako dělník společnosti B+H EUR Rychvald, v červnu a červenci v roce 1999 u firmy Dobranský, na základě dohody o provedení práce, dále od listopadu 1999 do března 2000 v pilařské výrobě Miřko.
12. Žalovaná ve svém rozhodnutí ze dne 16. 6. 2017 v odůvodnění vysvětlila, že podle § 28 ZDP pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku. Podle § 29 odst. 1 ZDP má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně písm. i) 33 let a dosáhl důchodového věku v roce 2017. Podle § 29 odst. 2 ZDP má pojištěnec nárok na starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle § 29 odst. 1 ZDP a získal dobu pojištění nejméně písm. f) 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození. Podle § 29 odst. 3 písm. a) ZDP má pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v § 29 odst. 1 písm. g) až k) ZDP, nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl důchodového věku po roce 2014 a získal aspoň 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 ZDP.
13. Podle § 32 odst. 1 ZDP důchodový věk činí písm. a) u mužů 60 let.
14. Podle § 32 odst. 2 ZDP u pojištěnců narozených v období let 1936 až 1977 se důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu. Stanoví-li se podle této přílohy důchodový věk s přičtením kalendářních měsíců, považuje se za důchodový věk věk dosažený v posledním přičteném kalendářním měsíci v den, který se číslem shoduje se dnem narození pojištěnce; neobsahuje-li takto určený měsíc takový den, považuje se za

důchodový věk ten věk, který je dosažen v posledním dni posledního přičteného kalendářního měsíce.

15. Důchodový věk žalobce činí 63 let a 2 měsíce.
16. Vzhledem k tomu, že žalobce získal ke dni 21. 6. 2017, od něhož žádá o přiznání starobního důchodu, pouze 22 roků a 76 dnů doby pojištění a pouze 19 roků a 266 dnů doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 ZDP, nesplňuje podmínku získání 33 let doby pojištění danou v § 29 odst. 1 ZDP ani podmínku získání 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 ZDP, která je stanovena v § 29 odst. 3 písm. a) ZDP.
17. Věk potřebný pro nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 2 ZDP a podle § 29 odst. 3 písm. b) ZDP, v případě žalobce činí 68 let a 2 měsíce. Vzhledem k tomu, že žalobce ke dni 21. 6. 2017, od něhož žádá o přiznání starobního důchodu, tohoto věku nedosáhl, nesplňuje ani podmínky podle § 29 odst. 2 a § 29 odst. 3 písm. b) ZDP.
18. Dobu vedení v evidenci úřadu práce po 31. 12. 1995 jako uchazeče o zaměstnání, po kterou nenáleželo hmotné zabezpečení nebo podpora v nezaměstnanosti, anebo podpora při rekvalifikaci, lze hodnotit nejvýše v rozsahu tří roků před vznikem nároku na důchod.
19. Žalobce byl vyzván, jestliže byl pojištěn či zaměstnán i v dobách, které nejsou uvedeny na OLDP, je třeba, aby žalované zaslal příslušné doklady k novému posouzení. Nedílnou součástí rozhodnutí byl připojený OLDP žalobce.
20. V námitkách žalobce požádal o kontrolu a nové posouzení celkové doby pojištění a případné přiznání důchodu. K námitce žádné dokumenty ohledně dalších dob pojištění žalobce nedoložil a současně požádal o případné odstranění tvrdosti zákona.
21. V napadeném rozhodnutí žalovaná vysvětlila postup prověření splnění potřebných dob pojištění tak, jak byly uvedeny ve shora citovaném rozhodnutí ze dne 16. 6. 2017 a tento postup aprobovala a znovu vysvětlila.
22. Při **jednání soudu** zástupce žalobce uvedl, že ani k dotazu mu žalobce nesdělil nové skutečnosti k dobám pojištění, ví jen o dobách v řádu měsíců, což by závěr napadeného rozhodnutí nezměnilo.
23. Při jednání soudu zástupkyně žalované k provedenímu dokazování uvedla, že žalobce splnil podmínku 20 let pojištění a může mu být přiznán starobní důchod ode dne 21. 6. 2022, kdy dosáhne věku 68 let a 2 měsíce. Jeho doby pojištění jsou v evidenci, která byla několikrát využita, když žalobce opakovaně žádal o invalidní důchod. Žalobce byl osobou samostatně výdělečně činnou od května 1993 do prosince 1995, ale tato doba nebyla pojištěná. Od roku 1996 byl žalobce v evidenci Úřadu práce, od roku 2011 nepřetržitě. Do doby pojištění se hodnotí pouze doba, kdy mu byla přiznána podpora v nezaměstnanosti a nejvýše 3 roky bez této podpory, což takto bylo započteno.
24. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
25. Podle § 28 ZDP *pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.*
26. Z uvedeného vyplývá, že pro nárok na starobní důchod je třeba splnit dvě podmínky, a to dosáhnout zákonem stanoveného věku a dále získat potřebnou dobu pojištění.

27. Podle § 29 odst. 2 věty první ZDP *u pojištěnců narozených v období let 1936 až 1977 se důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu*. Podle přílohy důchodový věk žalobce narozeného dne 21. 4. 1954 činí 63 let a 2 měsíce. O tom nebylo mezi účastníky sporu a tuto podmínku žalobce splnil.
28. Podle § 29 odst. 1 písm. i) ZDP *pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 33 let a dosáhl důchodového věku v roce 2017*.
29. Podle OLDP ze dne 20. 6. 2017 získal žalobce dobu pojištění v délce 22 let a 295 dnů.
30. Ačkoli žalobce obecně tvrdil, že získal další doby pojištění, žádné další dle zákona uznatelné doby pojištění neprokázal, navíc ani konkrétně netvrdil a nesplnil tak povinnost tvrzení, ani povinnost důkazní. Podle § 64 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu*. Podle § 101 odst. 1 o. s. ř. *k tomu, aby bylo dosaženo účelu řízení, jsou účastníci povinni zejména a) tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti; neobsahuje-li všechna potřebná tvrzení žaloba (návrh na zahájení řízení) nebo písemné vyjádření k ní, uvedou je v průběhu řízení, b) plnit důkazní povinnost (§ 120 odst. 1) a další procesní povinnosti uložené jim zákonem nebo soudem, c) dbát pokynů soudu*.
31. Aby účastník mohl splnit svou zákonnou povinnost označit potřebné důkazy, musí především splnit svou povinnost tvrzení. Předpokladem důkazní povinnosti je tedy tvrzení skutečností účastníkem [§ 101 odst. 1 písm. a) o. s. ř.]. Teorie procesního práva v této souvislosti hovoří o břemeni tvrzení. Mezi povinnostmi tvrzení a povinnostmi důkazní je úzká vzájemná vazba. Jestliže účastník nesplní svou povinnost tvrdit skutečnosti rozhodné z hlediska hypotézy právní normy, pak zpravidla ani nemůže splnit důkazní povinnost. Jinými slovy, nesplnění povinnosti tvrzení, tedy neunesení břemene tvrzení, má za následek, že skutečnost, kterou účastník vůbec netvrdil a která nevyšla jinak v řízení najevo (například dotazováním ze strany soudu), zpravidla nebude předmětem dokazování (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 1014/2003, ze dne 3. listopadu 2005, www.nsoud.cz). K tomu je nutné dodat, že soudní řízení správní je svou povahou řízení kasační, přezkumné, a nikoli nalézací. Tím spíše má žalobce povinnost tvrdit konkrétní skutečnosti.
32. Jak již uvedla žalovaná, žalobce mohl získat nárok na starobní důchod i podle § 29 odst. 2 písm. f) ZDP, podle kterého *pojištěnec má nárok na starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odstavce 1 a získal dobu pojištění nejméně 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození*.
33. Žalobce by podle citovaného ustanovení splnil podmínku potřebné doby pojištění v délce nejméně 20 let, avšak nesplnil podmínku stanoveného důchodového věku, tj. 68 let a 2 měsíců. Tohoto věku dosáhne žalobce dne 21. 6. 2021. Od tohoto data si může požádat o přiznání starobního důchodu, až uvedeného věku dosáhne.
34. Podle § 29 odst. 3 písm. a) ZDP *pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v odstavci 1 písm. g) až k), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl důchodového věku po roce 2014 a získal aspoň 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1*.
35. Podle § 11 ZDP *dobou pojištění je po 31. prosinci 1995 doba účasti na pojištění a) osob uvedených v § 5 odst. 1 a v § 5 odst. 4, za kterou bylo v České republice zapláceno pojistné, b)*

osob uvedených v § 6, za kterou bylo v České republice zaplacené pojistné, a to nejdříve ode dne zaplacení pojistného.

36. Podle § 13 odst. 1 ZDP za dobu pojištění se považují též doby zaměstnání získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem, s výjimkou doby studia po dosažení věku 18 let, jde-li však o dobu zaměstnání v cizině před 1. květnem 1990, hodnotí se tato doba, jen pokud bylo za ni zaplacené pojistné, a to nejdříve ode dne zaplacení pojistného.
37. Podle OLDP ze dne 20. 6. 2017 žalobce získal podle § 11 a § 13 odst. 1 ZDP pouze 19 let a 266 dnů pojištění, tedy nikoli zákonem požadovaných 30 let.
38. Jak se podává z výše uvedeného, žalobce nesplnil nárok na starobní důchod ani v jedné ze tří zákonem stanovených možností, tedy nedosáhl důchodového věku 68 let a dva měsíce podle § 29 odst. 2 ZDP, nezískal potřebnou dobu pojištění 33 let podle § 29 odst. 1 ZDP, ani nezískal potřebnou dobu pojištění aspoň 30 let podle § 29 odst. 3 písm. a) ZDP.
39. Závěrem soud shrnuje, že žalovaná zjistila správně skutkový stav, vybrala správně právní předpisy, pod které jej subsumovala a z toho vyvodila v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.
40. Úspěšná žalovaná a neúspěšný žalobce nemají právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.
41. Krajský soud určil odměnu ustanoveného zástupce částkou 6 365 Kč. Skládá se z částky 3 000 Kč za 3 úkony právní služby po 1 000 Kč podle § 7 bod 3, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále „AT“), [převzetí a příprava zastoupení – písm. b), podání doplnění žaloby – písm. d) a účast na jednání před soudem – písm. g)]; z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [3 režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 AT], cestovného ve výši 1 665 Kč (2 x 133 km jízdy ze sídla zástupce žalobce do sídla soudu dle mapy.cz, tj. celkem 266 km; spotřeba dle technického průkazu je 7,4 l/100 km; 7,4 x 30,50 za 1 l benzínu 95 oktanů dle vyhlášky č. 463/2017 Sb. děleno 100 = 2,26 Kč + 4,00 Kč sazba základní náhrady za 1 km jízdy dle stejné vyhlášky = 6,26 x 266 km = 1 665 Kč). Advokátu náleží částka 800 Kč jako náhrada za promeškaný čas [8 půlhodin promeškaného času po 100 Kč podle § 14 odst. 1 písm. a) AT].

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 18. září 2018

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně